

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

Росписан № 3254
Законное число экземпляров № 26 издания
Гон. Цзст.
№ 1319 1910 г. в. М. Ч. М.
Размер Экземп.
Мискекторь по делам печати
Гор. Лодзь

Alcja № 43.

„ODEON”

Od soboty 24 do wtorku 27 września (włącznie)
na zmianę programu!

— Podanie biblijne w wykonaniu najlepszych artystów
stów malarzy. 1) **Psycho — Nabuchodonozor**. 2)
arodowe na Dynasach w Warszawie (z natury);
matki (dramat); **Z Ajaccio de Bonifaccio** (piękne
muchy (komicz); **Mozajka tajemnicza** (fan. w kol.)
akochany“ wodewil w 1 odsł. Reż. W. Kisielewski.

W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Teatr „ODEON”

Ceny miejsc zwykłe.

Szczegóły w afiszach i programach.

Kancelarja Kursów Handlowych W. NASSALSKIEGO

Teatralna № 9.

Zawiadamia, że z dniem 1 Października r. b. rozpoczną się wykłady
korespondencji handlowej w językach niemieckim i francuskim.
Zapisy przyjmuje i udziela informacji kancelarja kursów
codziennie od 7—7 i pół wieczorem. 1939—3—1

MAGAZYN UBIOROW MĘZKICH

R. Trawińskiego

przeniesiony został

1186—20—5

do domu Towarz. Pożyczk. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, 1-sze piętro od frontu.

Dr. BEM

ul. Sw. Barbary Nr. 2 w Częstochowie,
przyjmuje od 8 do 9½ rano i od 3
do 5 po południu. Choroby wewnętrzne,
dzieci i weneryczne. 378

Henryk Feinstein

Adwokat przysięgły

przeniosł kancelarję do Sosnowca.

Sprawy cywilne i handlowe.

1924

3—2

Pierwszorzędny w Częstochowie

Zakład fotograficzny

W. Wesołowskiego

II Aleja Nr. 26. róg

Teatralnej

Pamiętajcie o wpisach
Szkolnych.

„Wstydi!”

—x—

Słowo to wyszło z pod pióra wybitnego publicyisty rosyjskiego, Szarapowa. Tak—wedle niego należało zawołać polakom w Dumie państwowej w czasie debaty nad interpelacją upolską. Byłoby ono, mówi Szarapow, rozniósłoby się szerokim echem po całej Rosji i znalazłoby głębszy i silniejszy oddźwięk, niż wszystkie najbardziej uzasadnione wywody mówców polskich.

Leżąc krzyknąć słowo „wstydi” pod adresem społeczeństwa rosyjskiego, należy mieć do tego moralne prawo. My tego prawa wedle p. Szarapowa nie mamy. Mielibyśmy je wówczas, gdybyśmy czuli tylko to wszystko, co nas z rosjanami łączy, a nie pamiętali, tego co nas od nich oddziela, słowem, gdybyśmy czuli dla nich miłość plemienną. Ale, wedle publicyisty rosyjskiego, my dla rosjan czujemy tylko wżgardę.

Czytając między wierszami artykułu, względnie listu p. Szarapowa, odnosi się wrażenie, że bliższe określenia, które on temu słowu wżgardy daje, pojęciu wżgardy nie odpowiadają. Sens słów p. Szarapowa jest raczej taki: polacy czują swoją wyższość kulturalną nad rosjanami, czasami ją wyrażają, rosjanie zaś właśnie im tego przebaczyć nie mogą. P. Szarapow zdaje sobie dokładnie sprawę ze stanu rzeczy, jednak stanowisko rosjan usprawiedliwia, jeżeli ich wżgardę nie rozgrzesza.

Od jakiego jest zdanie Szarapowa, czego wymagać od pp. Puryszkiewiczów i Markowów!

Czyż bardziej może ktoś skrytykować stanowisko, jakie zajęła większość Dumy wobec już nie żądań, a skarg polskich w dyskusji nad sprawą opolską—niż to czyni Szarapow? Czyż nie jest jedną z okoliczności obciążających większość Dumy, że taki Szarapow, jeden z chlub publicyisty rosyjskiej, przyznaje rację polakom?

Czyż nie woła Szarapow głośnie „wstydi!”, niżby ktokolwiek z polaków mógł zawołać?

Głos p. Szarapowa jest typowym, wyrażane w nim zdania ujęto w formę bardziej delikatną i ogólną niżby to zapewne kto inny był uczynił.

W świetle słów p. Szarapowa jako oderwane i pojedyncze przedstawiają się głosy takie, jak Rodziczewa i Pogodina w czasie urzędystości grunwaldzkiej w Krakowie.

Nie możemy liczyć na żaden kierunek wśród rosjan. Wszystkie żądania, względem nas stawiane przez polityków w rodzaju Mienszikowa i Puryszkiewicza spełniają się.

Zebrań się Dumy państwowej na obrady, od której my możemy spodziewać się samorządu miejskiego, da nam w każdym razie wyodrębnienie Chelmszczyzny.

I takie fakty, jak zamknięcie włodawskiego towarzystwa rolniczego, możemy uważać tylko za przygotowanie gruntu do wyodrębnienia.

Zostanie ono dokonaniem pomimo wszystkich najrozsądniejszych względów, skądkolwiek by one pochodziły, choćby to wyszło na szkodę państwa wogóle a skarbu państwowego w szczególności.

Bo wyodrębnienie Chelmszczyzny bezwzględnie odbija się ujemnie na sprawach ekonomicznych tamtejszej ludności.

Szkoły polskie na Śląsku Cieszyńskim.

W Polskiej Ostrawie, Dzieciomowicach, Radwanicach, Małych Kończycach i Hermanicach, miejscowościach Księstwa Cieszyńskiego, toczy się zacięta walka o szkolnictwo ludowe. W gminach tych, rządzonych przez Czechów, żyje bardzo znaczny procent Polaków, często większość gminy jest polska. Polacy domagali się, aby szkoły ludowe,

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowo Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13
TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Ekzystuje od 1887 r. Telefon 260

Częstochowa, III Aleja, dom własny

WYKONYWA RZEŻBY POMNIKÓW, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopnie mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIJSZE.

J. CHOLEWICKI i J. JANOWSKI

Magazyn bławatny Aleja II № 23. Telefon № 349.

Polecaci: nowości w wełnach na suknie i kostjumy krajowe i zagraniczne, welwety „Chiffon brillant“ angielskie oraz krajowe. **Chustki** wełniane od najtańszych do najdroższych. **Szale** kaszmirowe i himalaja. Flanele, barchany, baje wełniane i bawełniane. **Piranki i Story.** Dywany Warszawskiej fabryki dywanów podług cennika fabrycznego.

Dział towarów białych obficie zaopatrzony. — Ceny najniższe. — Stałe.

tam istniejące, a utrzymywane przez Macierz Szkolną, przeszły na etat gmin; w tym celu wysyłano liczne memorjały, petycje, wiece i manifestacje, a z początkiem r. b. urządzono nawet strejk szkolny. Wszelkie te jednak usiłowania okazały się bezskuteczne. Jakkolwiek Polacy dali wiele dowodów tolerancji wobec Czechów, żeby przypomnieć sprawę szkoły czeskiej w Łazach, Dąbrowie i Porębie, a w ostatnich czasach w sprawie przyjęcia ochronki czeskiej w Dąbrowie na etat gminy — nie spotykają się jednak z równie sprawiedliwym frakcjonowaniem ze strony przeciwniej.

„Gdyby zaś — pisze z tego powodu „Dziennik Cieszyński” — czeskie władzy gminne i nadal pozostały głuche na żądania polskiej ludności, należałoby się zastanowić z naszej strony w najbliższych dniach nad rozpoczęciem ponownych starań i zabiegów u władz krajowych i rządowych o zaspokojenie naszych potrzeb szkolnych. Należałoby podjąć na nowo jaknajenergiczniejszą akcję i agitację za szkolnictwem polskiem w wszystkich spornych gminach i poprowadzić ją tak długo, jak długo nie zostanie uwieczniona pomyślnym wynikiem. Należałoby się także zastanowić, czy w takich gminach, jak Polska Ostrawa, Dziecmorowice i Radwanowice, gdzie nawet przez Wydział krajowy śląski i sejm cały, potrzeba szkół polskich stwierdzoną została — nie należałoby się uciec do ostatecznych środków samoobrony narodowej i w ten sposób zmusić władze do usunięcia obecnego barbarzyństwa”.

Z życia robotników.

—o—

Ministerjum handlu i przemysłu złożyło Dumie projekt prawa traktujący „o zmianach niektórych postanowień o najmie robotników”.

Przedewszystkiem zaprojektowano znieść te paragrafy kodeksu karnego, które przewidują odpowiedzialność robotników za „samowolne porzucenie pracy”.

Ponieważ paragrafy odnośnie do dawna stały się martwą literą, więc przemysłowcy na specjalnie zwołanych zebraniach, celem rozważenia projektu ministerjalnego, wypowiedzieli się za zniesieniem tych przepisów.

Natomiast stanoczy opór z ich strony napotkał inny projekt ministerjalny, dotyczący terminu wypowiedzenia pracy.

Obecnie jak wiadomo, obowiązują 2 tygodniowe wypowiedzenie pracy; obo-

wiązuje ono formalnie zarówno fabrykanta jak robotników, chociaż jest rzeczą oczywistą, że wprowadzając je prawodawca miał na widoku tylko robotników.

Fabrykantowi, zawsze łatwo jest znaleźć robotników tymczasem robotnikom trudno jest nieraz bardzo znaleźć pracę.

Ministerjum handlu i przemysłu projektuje zmniejszyć obowiązujący termin wypowiedzenia do 7 dni, jest to bardzo znaczne pogorszenie istniejących warunków pracy, a jednak nie wystarczy ono fabrykantowi żądają oni, aby dążyć do ideału zupełnego t. j. do zniesienia wogóle wszelkich terminów wymawiania pracy, wprowadzić już teraz wypowiedzenie 3-dniowe.

Zadanie swoje fabrykanci motywują tem, że obowiązek wymawiania pracy jest jednostronny i dotyczy fabrykanta tylko; natomiast jest dlań mocno obowiązujący, gdyż zmusza go często do trzymania w fabryce i płacenia ludziom, źle pracującym niszczącym towar, stosującym obstrukcję itd.

Wreszcie fabrykanci powołują się na Europę, gdzie terminy wypowiedzenia są zupełnie niezane.

Jak dalekie są te postulaty fabrykantów i projekty ministerjalne od żądań robotników, świadczyć może fakt, że w okresie ogólnego przewrótowania pracy w latach 1905 i 1906 robotnicy żądali wprowadzenia zamiast 2-tygodniowego — trzymiesięcznego wypowiedzenia pracy, a działo się to przecież w okresie, kiedy robotnicy czuli się potężną siłą i kiedy zaczynało się ożywione życie związkowe.

Obecnie kiedy siła robotników jest oddawna złamana, a organizacje zawodowe oddawna pozamykane i rozbite, — obecnie skrócenie obowiązującego terminu wypowiedzenia z 2 tygodni na 1 tydzień ciężkiem byłoby dla klasy robotniczej ciosem.

A fabrykanci chcą ten cios uczynić jeszcze dotkliwszym przez zmniejszenie do 3 dni terminu wypowiedzenia pracy, co w ich ręku stanie się jednym więcej narzędziem walki z żądaniami robotników.

Ze Duma, której trzy czwarte składa się z przedstawicieli wielkiej własności ziemskiej i wielkiego kapitału przemysłowego, stanie po stronie fabrykantów przeciwko projektowi ministerjalnemu, to jest rzeczą prawie pewną.

Popierajmy przemysł swój, chrześcijański

wiązku — poszedł ją przeprosić za swoje niebaczne słowa. — Dogadzało mu to, że mógł w samotności powrócić do gorzkich myśli swych i tęsknoty i że nie będzie potrzebował kryć się przed zachwianiem spojrzeń, które zdawało się badać głąb jego duszy. Uczucia jego chwiała się w przeciwnie strony; wczoraj jeszcze czuł, że na kłęczkach ubóstwa swoje bożyszcze, ale że nigdy śmiertelnego żalu do niej wyrzucił nie potrafił z serca; dziś zapomniał już o żalu... i tylko wszystkimi siłami duszy rwał się ku niej, gnany niepowstrzymaną tęsknotą. Gotów był na nowe upaść do nóg jej i raz jeszcze błagać łaski.

A jednocześnie z temi myśłami ogarniało go straszne poczucie swojej bezsilności i coś więcej jeszcze, zimna okrutna radość, że na koniec — został pomieszczonym!

XVI.

Wstawszy nazajutrz rano, Ella odszukała dziennik i zaczęła pilnie go przeglądać. Czuła się w prawie zgrunтовać tak tajemnicę, aby wiedzieć co stało się między nią a nią, chciała upewnić się, że opuszczając go nie wyrządza mu myślni ani czynem żadnej krzywdy.

Tygodnik zmięty był w jednym miejscu, jakby schwyła go z niemałą siłą, nerwowa dłoń. Domyśliła się odrazu, że tu spoczywa owa tajemnica. U nagłówka kolumny stało wypisane dużymi literami: „Śmierć księcia Dawtry.”

Na straży mej niedoli.

—o—

Na straży mej niedoli siedła niemoc
I ciemnym piąszcem smutku me myśli
okrywa,
A łącząc w długi łańcuch wszęch zwał-
pień ogniwa,
Wiąże nim moją wolę i krępuje du-
cha.
Na straży moich nieszczęść siedła roz-
pacz głucha
I cierpki owoc gorzkich doświadczeń
spożywa,
A pijąc sok zebrany z dojrzalego żni-
wa
Niespełnionych nadziei, cierpieniem wy-
buchu.

Czyż mogę dzisiaj marzyć o szczęściu i
wiośnie,
Gdy przeszłość moja legła spiekotą zwa-
żoną,
A na grobie mych wspomnień żaden
kwiat nie rośnie?

Gdy przyszłość moja smutku zakrywa
zasłona,
A promienie jasnej wiary, padając ukło-
nie,
Daleko, gdzieś daleko bezpowrotnie ko-
na...

Władysław Fulman.

Rosjanie w Mongolji.

—o—

Znawca spraw chińskich, prof. Popow, ogłosił pracę o stosunku prasy chińskiej do Rosji. Uskarża się on na to, że od początku rozwoju prasy chińskiej (50-cio lecie ub. wieku), prasa ta specjalnie atakuje politykę rosyjską, przyrównując Rosję do „zarłocznego jedwabnika”. Ekspedycje naukowe rosyjskie do Chin podejrzwane są o szpiegostwo. Zwłaszcza obecnie rozbrzmiewa hasło: Mongolja jest w niebezpieczeństwie. Rosja chce rzekomo znaleźć odszkodowanie za stratę południowej Mandżurji w Mongolji. Rozgorzenie zwraca się nie tyle przeciwko Japonii, ile przeciwko Rosji, temu „przywódco polityki rabunkowej”. Trzyletnia wyprawa z r. 1907 ces. tow. geograficznego do Mongolji, tegoroczna ekspedycja kupców syberyjskich dla nawiazania lepszych stosunków handlowych uważane są za zwiastuny polityki zaburczej.

Prasa chińska powołuje się na ra-

porty postła chińskiego w Petersburgu i władz chińskich w Urdze. Radzi ona zaprzestania pogardliwego traktowania mongolów, jako barbarzyńców, co zmniejsza ich dła Chin, zaprowadzenie podziału administracyjnego Mongolji na wzór chiński i stworzenie armji z mongolów.

Prof. Popow uznaje możliwość reform administracyjnych dla Mongolji, gdzie są już liczni koloniści chińscy, a sami mongolowie zaczęli zajmować się rolnictwem. W wewnętrznej Mongolji jej stepami i pustyniami, z rzadką ludnością koczującą reformy te są niemożliwe do urzeczywistnienia. Armja mongolska cierpiąłaby na brak dyscypliny i mogłaby się stać narzędziem rozruchów w rękach, czujących się niezawisłymi, księżąt mongolskich.

Dajemy głos!

Wyczerpy.

Jestem prenumeratorem „Gońca Czystochowskiego” i jak poznałem, dziennik ten jest niezależny od żadnych partji, ale za to spełnia obowiązek, jaki sobie nakreślił, a mianowicie służy społeczeństwu czystochowskiemu, to jest tym, którzy czują i myślą prawdziwie po polsku, nie tracąc ducha w walce o byt narodu naszego. Czytając „Gońca Czystochowskiego” spotykam często artykuły poświęcone sprawie robotniczej, a w tej liczbie o higienie fabrycznej i domach fabrycznych, w których zamieszkują robotnicy.

Gdy się zastanowić nad niedolą naszej braci robotniczej, żal duszę ścisną, że my na własnej ziemi tak cierpiemy, a gdy pomyśleć, że co to do głowy przychodzi odpowiedź: za grzechy ojów naszych, którzy nie przewidując klęski, trzymali po folwarkach różnych pachciarzy i w stalym byli kontakcie z handlarzami zboża i t. p.

Zmora ta wyczekiwała odpowiedniej chwili, aby się rzucić na swą ofiarę! dziś trapi już nie tylko jednostki, ale całe społeczeństwo nasze, a w tej liczbie grupami najgorzej nas, robotników. Powiedziałem grupami, bo czytam to z S. S. snowca, to znowu skąd indziej, o ciężkich warunkach naszej braci robotniczej.

Ja choć na pisarza się nie urodziłem i jestem człowiekiem pracy fizycznej, to jednak obowiązkiem moim, jako polaka, jest umieć opisać to, co odczuwam ja i inni bracia. Otóż pragnę zabrać głos o warunkach higienicznych naszych mie-

— Ostrzegam cię, że nic nie ma nudniejszego jak wycieczka tego rodzaju dla tych, którzy nie są przyzwyczajeni do morza. Ta jednostajność nutąca jest dla takich młodych i żywych umysłów jak twój. Kiedy więc chcesz, możemy wyładować w Marsylii, a z tamtąd odwieźć cię ładem...

— O! nie, nie! Nie chcę stawać ci na przeszkodzie... Burtonowa może się zaopiekować mną w drodze!... Tu zwróciła po raz pierwszy ku niemu oczy pełne niemięgo błagania. Więc pozwalasz mi odejść?

— Możesz robić jak ci się podoba.

— I puścisz mnie samą, z Burtonową?

— Nie będę ci narzucał mego towarzystwa, kiedy wydaje ci się ono tak utciążliwym. — Naturalnie, że trzeba, abyś wzięła z sobą Burtonową; da ona sobie radę w podróży.

Ella odetchnęła swobodnie, i zabrała się do odejścia, ale przy drzwiach zatrzymała się wahająca.

— O cóż ci jeszcze chodzi? — zapytał łagodnie. Widzę, że coś chcesz powiedzieć.

— Tak.

Wróciła się i podeszła ku niemu. Oddech jej przyspieszony ułatywał z piersi, oczy nie spuszczały się już ku ziemi jak wprzódy, przeciwnie, wpiły się one w niego z wyrazem niewysłowionego błogu.

— Żałuję, że cię poślubiła.

(d. c. n.)

29)

Bez rozwodu.

Powieść z angielskiego

w przekładzie bar. Z. Hartinghowej.

XIV.

— Daj się namówić. Jesteś bardzo błada... Byłbym spokojniejszym o ciebie. — Czy tak, doprawdy? — Pomyślała chwilę; potem dodała łagodnie: — Niech i tak będzie; kiedy chcesz... — Dłaczęć miał się niepokoić o nią? Czy i bez tego nie dosyć przyniosła mu zgryzoty i zmartwienia? Serce jej wezbrało zalem, kiedy rozmyślała nad tem; ale jego nowo wzbudzona troskliwość ani na chwilę nie zachwiała postanowienia uwolnienia go jaknajprędzej od swojej obecności.

Wzięta z rąk jego kieliszek z winem ale zaledwie w nim umaczała usta, i stanowczo odnowiła pójścia do obiadu. Craven odszedł zdziwiony tą zmianą, jaka zaszła w ciągu ostatnich kilku godzin; poczesał się jednak myślą, że takie dziecko potrzebuje tylko się wyspać aby zapomnieć o zmartwieniu, z którego jutro nie pozostanie śladu... W duszy zaś rad był, że umknął pozostawianiu z Ellą sam na sam podczas obiadu. Otrząsnął się był przemocą ze swego odrętwienia, i powodowany uczuciem obo-

Letni rozkład pociągów.

Dr. Żel. Warsz.-Wied.
 Przychodzą: z Warszawy: 6.39 r. 11.37 pdp. 2.33 pp. 5.39 pp. 7.20 w. 12.20 n. 4.11 n.
 z Sosnowca: 8.50 r. 9.42 r. 11.20 pdp. 3.36 pp. 6.34 w. 9.13 w. 11.51 n. 1.20 n. 2.44 n.
 z Piotrkowa: 9.00 r. 9.00 w.
 Odchodzą: do Warszawy: 5.25 r. 9.50 r. 11.30 r. 3.46 pp. 6.42 w. 12.11 n. 1.32 n. 2.52 n.
 do Sosnowca: 6.51 r. 9.18 r. 11.47 pdp. 2.41 pp. 4.20 pp. 5.49 pp. 7.26 w. 9.10 w. 4.19 n.
 do Piotrkowa: 9.25 w. 12.11 n.
Dr. Żel. Herbsko-Kielecka.
 Przychodzą: 9.00 r. 11.05 pdp. 1.52 pp. 5.42 pp. 9.06 w.
 Odchodzą: 7.20 r. 9.40 r. 12.27 pdp. 3.30 pp. 6.20 w.

OFIARY.
 Na biednego Chlebowskiego.
 Bezimienny rb. 5
 " " " " 1
 " " " " 50 k.
 S. J. " " 1
 S. E. G. " " 1

4 Medale złote i 1 srebrny, 3 Listy Pochwalne.

po 50, 15 i 10 kop. Składy apteczne i Apteki.

„L'AIR LIQUIDE“
TLEN
KARBID
APARATY
 do szwejsowania i cięcia metali.
WARSZAWA, Ujazdowska № 20, Tel. 89-34.
FABRYKA Leszno № 138. 1949-2-1

BIANCO
 poleca na bieżący sezon najświetniejsze fasony „genre tailleur”, „genre rétréci”.
 Przyjmuje się uczennice do nauki kroju, po skończonym kursie, pasowanie największych modeli z bibułki.
 1931-2-1 Aleja III Nr. 53.

Popierajmy sprawę oświaty ludowej!

POTRZEBNI CHEŁPCY
 do zakładu ślusarsko-mechanicznego K. Napartowicza, ulica Cienna № 1. 1936 4-4

Do sprzedania Koncesje na kąpielnię węgla
 w okolicy Zagłębia i innych miejscowościach Wiadomość Teatralna № 12 J. Polak do 10 rano

Piesek szary bez szerszi
 zginął. Odrobawić za wynagrodzeniem Mikołajewska 13 m. 14. 1953 1-1

Fabryki Kafli i Wyrobów Ceramicznych
we Mstowie i w Prusicku
 właściciele:
L. Nieprzecki & K. Federowicz
 Częstochowa-u. Teatralna 34—Telefon 321 i 267.
 Roboty zdurskie z gwarancją. Sprzedaż kafli hurtowa i detaliczna—na miejscu i w fabrykach.
 Przedstawicielstwo „Multiplikatorów” ogrzewania patent Dr. W. P. Klobukowskiego w Warszawie.
 Wzory i kosztorysy—na żądanie bezpłatnie.

Przypominam się Szan. Klientom, że po zakończeniu wakacji pracownia moja jest już czynna, również pospieszam z bardzo ważnym dla pań i panienek, że przy pracowni prowadzę szkołę kroju, którą powiększyłam, system metody — Angielski oraz Francuzki, jako mistrzyni cechu warszawskiego i przedstawicielka Akademii Paryskiej krawiectwa. Mam prawo udzielania patentów cechowych i dyplomów paryskich, a także przygotowuję na mistrzynię i podmistrzynię, również przysposabiam do dyplomów i Izraelitki.
 Z poważaniem
Marja Piasecka.
 II Aleja Nr. 40, Częstochowa. 1871 10-5

MAGAZYN MÓD
 oraz pracownia Sukien Damskich
FELICJI SZAREK
 w Częstochowie, Aleja II Nr. 23 (w podwórzu)
 poleca na sezon jesienny i zimowy: wielki wybór kapeluszy, począwszy od rb. 3 do najwykwintniejszych.
 Potrzebne panny podroczne i uczennice. 1937-3-1

Fabryka mebli żelaznych
Edwarda Kindermanna
 Teatralna 26, w podwórzu.
 Poleca meble żelazne własnego wyrobu jako to: łózka, łóżecka dzieciinne, umywalnie, kolebki, wózki, krzesła, ogrodowe i t. d. Przyjmuje odnawianie mebli żelaznych.

Tow. Akc. „Fr Karpiński w Warszawie,”
 Ul. Elektoralna 35. tel. 600
 poleca
KARPIŃSKIEGO
MYDŁA ALKALICZNE
 do mycia twarzy u osób z cerą tłustą, połyskującą, skłoną do wgrów i pryszcz, oraz przy łuszczeniu się skóry.
 Cena kop. 40 za szt.
 W WYPADKACH UPORCZYWSZYCH UŻYWAĆ NALEŻY
KARPIŃSKIEGO
MYDŁA ALKALICZNEGO Nr 2
 Cena kop. 40 za szt.
Karpińskiego Mydła Ogórkowe
 higieniczne, usuwające opaleniznę i piegi
 Cena kop. 50 za szt.
Karpińskiego Mydła Neutralne
 znakomity środek higieniczny do pielęgnowania twarzy, rąk oraz ciała u dzieci.
 Cena kop. 40 za szt.
 Żądać wszędzie. 1266

„Bardzo
 wieszka liść osób
 polepszyta swoje zdrowie
 i zachowuje je przez używanie
PIEHLER PRZECZYSCZAJĄCYCH
DEA CAUVIN'A
 (PARYZYJON)
 Do nabycia we wszystkich
 większych aptekach,
 i w PARYŻU: Faubourg
 Saint-Denis, 147

„Oryginalne pudełka Pigulek CAUVINA zaopatrzone są plombą 1941 9-1

Bólgłowy i migrenę
 natychmiast usuwa
MIGRENO-NEVROSIN
 Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Żądać w aptekach i składach aptecznych tylko oryginalnych proszków 10 k.
 Z. Pudełek 1,20 k. 1845 100-1

SZKŁAD SPOLARSKI
J. Błaszczkowski
 w CZĘSTOCHOWIE,
 Teatralna Nr. 16. Złote przeniesiony od 1-go października na II Aleję № 34 róg Teatralnej. Posiada na składzie meble gotowe przyjmuje roboty budowlane meblowe i odnawianie tychże. 1909 10-5

Znane pierniki Żytomierskie firmy „METEOR“
 z byłej wystawy Częstochowskiej. Sprzedaż hurtowa i detaliczna u przedstawicieli na Ryb. Piotrkowska i Warszawską p. Marii Nowakowskiej w Częstochowie ul. Aleksandrowska 22 m. 8. Tamże przyjmują się obsłudanki świąteczne, które uprasza się zamawiać wcześniej. 1938 15-1
 Handlującym znaczny rabat.

Pierwszorządny w Częstochowie
Zakład powroźniozy
F. Mądrzyckiego
MAJSTER CECHOWY
 ulica Krakowska 23, wyrabia liny transmisyjne, konopiane, bawelniane i manelowe szpagaty i wszelkie wyroby w zakresie powroźnictwa w hodźca. 1902 6-4

Z powodu wyjazdu
 wyprzedział mebli i różnych sprzętów domowych, sianeków oraz duży szafa sklepowa. Ulica 8-tej Barnary № 8 Lgłowski. 1915 2-2

Kupię magiel
 w dobrym stanie. Wiadomość w Reursie Rzemieślniczej (u w.żna-go.) 1917 3-3

Młoda osoba
 ze świadectwem buchalteryjnym i praktyką biurową, poszukuje posady zaraz. Oferty proszę składać w Administracji „Gońca” dla szukającej posady. 1928 3-2

Potrzebna sklepowa
 z kaucją 100 rubli Ul. Krakowska Nr. 60. W mielarzi. 1946 1-1

Centralna Stacja Elektryczna
 w Częstochowie
Oddział Instalacji
 Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
 Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
 Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

PATENTY
 NA WYNALEZI I MODELE I MARKI FABRYCZ.
GOLDMANIELLENSAND
 Warszawa, Leszno 108. Telefon N° 222.

Panie i Panny!
 Spójrzcie na twarz i ręce moje, a przekonacie się o zdumiewającym rezultacie codziennego użycia idealnego wywalzku 869
Mydło „FLORA“
 D. Hartmana, w Wiedniu
 Tak odpowiada na zapytanie jedne z najświetniejszych artykułów kosmetycznych, które przyszyły już po tygodniowym użyciu stanowiąc niepowrotnie znikają.
 Tysiące podjętych wywalzku „D. Hartman, Wien” i w czerwonym opakowaniu, żądać w składach aptecznych i perfumeryach. Cena większego kawałka 75 k., mniejszego 50 k.
 Główny skład u Ludwika Hartmana w Sosnowcu.

Apteka B. Niemierko
 w Częstochowie Aleja III-cia № 52
 poleca Tlen zgaszczony dla chorych w specjalnych balonach.
 Jest do wynajęcia pokój z kuchnią tanio Ul. Zielona № 6. 1932 2-2

Jaki by nie był interes
 do sprzedania lub kupna, sumienianego przeprowadzaj sprzedaj i kupno jako pośrednik F. Biłski Częstochowa, Aleja II 42 1930 3-2

Skład węgla
 egzystuje kilka lat wyrobione gospody wraz z budką na lato, Ale własność odstępuje za 500 rubli, Aleja II 42 Biłski. 1931 3-2

Doświadczony korepetytor
 poszukuje lekcji. Przygotowuje do wszystkich klas gimnazjum Wyceńki w języku rosyjskim i polskim. Wiadomość w Administracji Gońca. 1934 3-2

Do sprzedania
 lub wydzierżawienia dom z ogrodem i sadzawką zarybioną. Wiadomość ul. Wieluńska Nr. 25. 1892 3-3

Piekarnia i Fabryczka
 z siłą pary do wynajęcia Krakowska 60. 1932 2-1

Z powodu niemożności
 prowadzenia dwóch interesów, jest do odstąpienia sklep spożywczy w ruclimowym miejscu z towarem lub tylko z urządzeniem. Wiadomość w Administracji Gońca. 2-1 1948

Wczoraj o godzinie 5-tej
 wieczorem zginął 3 letni wychowanec p. Ledwonia. Ulica Jasnowska 12. 1950 1-1

Niemieckiego
 lekcji chce pobierać. Oferty „Staba” Administr. Gońca. 1945 1-1

Do wynajęcia pokój
 umebłowany z usługą i codziennym utrzymaniem lub bez. Mikołajewska Nr. 1 m. 5. 1951 2-1

Zginął paszport
 wydany przez magistrat Częstochowski, na imię Izrael Furberg. Uprasza się złożyć w Administracji Gońca. 1953 1-1

Sklep z mieszkaniem
 odstępuje zaraz w Alejach. Wiadomość w Administracji Gońca. 1954 2-1

Potrzebuję 300 rubli
 na 1-zy numer Hipoteki. Wiadomość w administracji Gońca. 1938 3-2

ZAKŁAD FREBLOWSKI
Stanisław LIGĘZY
 w Częstochowie, ulica Teatralna № 26.
 Zajęcia dla dzieci od lat 3 do 7.
 Pogadanki, przygotowujące do systematycznej nauki, gimnastyka, gry, śpiewy, robotki i słodki. Na żądanie konferencja we francuzkim lub niemieckim języku. Zapis codziennie od godziny 10 rano do 2 po poł. Zajęcia 12 września.

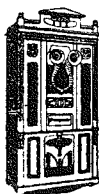
Zakład Ślusarsko-Mechaniczny
W. BAJER
 w Częstochowie, Teatralna Nr. 12.
 Poleca rowery własnego wyrobu i Rydzkie, oraz części rowerowe duży wybór po cenach niskich. Opony od Rb. 2,60 kop. Kiszki od Rb. 1,50 kop. 1929-20-1
 Przyjmuje wszelkie Reperacje, Emalowanie i Niklowanie.

Skład Apteczny
Wacława Orzel
 przeniesiony został
 do domu W-nej Wnorowskiej
 III Aleja róg ul. Szkolnej

!ORKIESTRJONY!

== WAŻNE ==

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, traktjerni, domów jezdnych i t. p. zakładów.

!ORKIESTRJONY!

== WYRÓB CZESKI ==

poleca:

Wyłączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 33 Tel. 93. 14 05

Wyzsza Szkoła KROJU i SZYCIA

Mistrzynie cechu warszawskiego, mistrzyni PARYSKIEJ AKADEMJI

H. GNIEWKOWSKIEJ

Nagrodzonej złotym medalem w Paryżu.

Kurs teoretyczny i praktyczny na podstawie systemu angielskiego Londyńskiej Akademji, ten system bardzo łatwy, jest zarazem tak dokładny, że krojone według niego ubranie zadnych nie wymaga poprawek. Dla osób nie czasowych zbiorowe kursy wieczorowe 3 razy tygodniowo. Kończącym wydaje się świadectwa, patenty lub dyplomy paryskie.
Częstochowa, Teatralna № 13 róg II-ej Alei.

ROK XXXIV ISTNIENIA.

NAJTANSZA I NAJOBBITZA ILUSTRACYA POLSKA

„BIESIADA LITERACKA”

BEZPŁATNYM DODATKIEM POWIEŚCI NAJCELNIEJSZYCH

AUTORÓW POLSKICH CO TYDZIEŃ.

REDAKTOR I WYDAWCA:

Michał Synoradzki.

„Biesiada Literacka” obejmuje wszystkie rodzaje literatury pięknej z powieścią na czele, historje, pamiętniki, podróże, wiedzę gruntowną w formie popularnej, wychowanie, politykę, chwilę bieżącą wszechświatową, słowem wszystko, co stanowi potrzebę umysłu inteligentnego. Szczególniej uwzględni dzieje ojczyste i pamiątki narodowe.

W r. 1910 drukuje powieści: Maryana Gawełwiczka „Było nie było”, osnutą na tle wypadków ostatniej doby; Bolesławity „Na wschodzie”, odświeżającą krowania polityczne Niemców w Rosji; Michała Synoradzkiego „Pułk Czwartaków”, obrazującą wypadki, które poprzedziły wojnę 1881 r. Nowele Elizy Orzeszkowej, Zuzanny Rabskiej, Tadeusza Jaroszyńskiego, Jerzego Orwicza, Stanisława Ostrowskiego, Henryka Zbierzczyńskiego, Wł. Buchnera i innych. Poezje: Maryli Czerkawskiej, Kazimierza Glińskiego, Jana Kasprzowicza, Marji Konopnickiej, Or-Ota, Zygmunta Różyckiego, Wiktora Dzierzanowskiego, Wolskiego i innych. Opowiadania historyczne. Kazimierza Bartoszewicza Marjaua Dubieckiego, Aleksandra Krauschara, prof. Kazimierza Króla. Szkice przyrodnicze i psychologiczne: prof. dra Ochorowicza. Opowiadania podróżnicze Romualda Powichrowskiego. Feljtony wychowawcze Obserwatora. Feljtony krytyczno-artystyczne Szczerego Feljtony społeczne K. Bartoszewicza, Z. Dębickiego M. Synoradzkiego.

W dziele ilustracyjnym: reprodukuje obrazów Matejki, Siemiradzkiego, Brandta Kosaków, Fałata i innych mistrzów swoich i także najcenniejszych dzieł mistrzów cudzoziemskich.

Muzeum Pamiątek Narodowych: pomniki, gmachy, miejscowosc historyczne, portrety znakomych mężów i t. p.

W bezpłatnym dodatku powieściowym—utwory najwybitniejszych autorów polskich: J. I. Kraszewskiego, Z. Kaczowskiego, W. Kozłowskiego, L. Sowińskiego, P. J. Bykowskiego, Fr. Rawity-Gawrońskiego, W. Przyborskiego i innych.

WARUNKI PRENUMERATY

w Warszawie

na prowincyi:

Rocznie	rb. 6	Rocznie	rb. 8
Półrocznie	3	Półrocznie	rb. 4
Kwartalnie	1 kop. 50	Kwartalnie	rb. 2

Zadranica rocznie rb. 10.

Na żądanie administracya wysyła numer okazowy bezpłatnie.

Adres redakcyi i administracyi Warszawa, plac Waręcki 4.

Nr. telefonu 78-26

Towarzystwo Akcyjne Rzeźni Miejskich w Rosyi

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 5.

POLECA:

- 1) Włóścię tapicerski
- 2) Krew suszoną
- 3) Mączkę mięsna
- 4) Kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche 1505

Chrześcijańska Parowa Fabryka

Organików IGNACEGO LEWANDOWSKIEGO

W Częstochowie, Jasnogórska Nr. 9.

Poleca 75 gatunków organików, wkrótce wprowadzony zostaje dział pistoletów dziecięcych. 1728-8-4

Tanie i bardzo dobre, mocne i trwałe, bardzo lekkie w robocie

sieczkarki i pługi

wyrabia Antoni Bugaj

w Kłomnicach. Wyroby nagrodzone medalem na wystawie Częstochowskiej. Cenniki na żądanie bezpłatnie wysyła. Adres dla listów: A. Bugaj, st. pocz. Kłomnice, gub. Piotrkowskiej. 1799 4-4

CEBULKI:

hijacyntów, tulipanów, narcyzów i lilij nadeszły z Holandji i czas takowe sadzić, a zarazem drzewka owocowe i krzewy na porę jesienną zamawiać.

Ponieważ w guberni Warszawskiej, Kaliskiej, powiecie Wieluńskim i wielu innych miejscowościach, zaraza niszczyca agrest a zatem do Częstochowy takowna spraważać nie można.

S. Jastrzębski

Zakład Ogrodniczy Aleja № 16 w CZĘSTOCHOWIE.

1895 6 1

We wszystkich katedrach sprzedają się dzieła pedagoga Reussnera do bardzo prostej i najłatwiejszej nauki języków. Obecnie w Szkole i Domu bez uczycielela z objaśnieniem wymowy i kluczem, p. t.

Samouczek:

Polsko-Niemiecki kurs wstepny (Elementarz) po kop. 5, 12, 24 i 40; — kurs I y k. 80, — kurs II rb. 1.60. — Rusko-Niemiecki po k. 5, 12, 24, 40 i 2.20 — Polsko-Francuski kurs I y k. 1.20; kurs II gi 3.20. — Gramatyka Poloko-Francuska k. 1.20. — Wypisy Francuskie k. 80. — Wypisy Niem. k. 24. — Posko-Angielski kurs I y k. 75 — kurs II gi k. 1.20. — Amerykański Przewodnik k. 50. — Polsko-Ruski Elementarz po k. 5, 12, 24 40; — kurs I-szy 1.40; — kurs II gi 1.80.

Nakład autora (Reussnera.) ul. Złota 6 Warszawa, 184

Zgubiono złoty zegarek o jednej kopercie na Jasnej Górze lub na ulicy Łaskawy znalazca złoży za wynagrodzeniem Ul. św. Barbary Nr. 2 m 12. lub w Administracyi Gońca. 1939 2-2

Zginal bilet loterji Królestwa Polskiego № 21,642. Uprasza się złożyć w Administracyji Gońca. 1935 3-2

Pracownia Ubiorów Męzkich 1869-15-3
J. URBAN
w CZĘSTOCHOWIE
ulica Teatralna 37, róg ulicy św. Stanisława № 3.
Przyjmuje obstalunki z własnego materiału, jak również z powierzzonego.
Robota solidna.—Ceny przystępne.

Chrześcijański Hurtowy Skład WYROBÓW Tabacznycch
R. Pruszkowskiego
w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 28 róg Teatralnej, Telefon 143.
Sprzedaje WYROBY TABACZNE DO SKLEPÓW i RESTAURACJI po cenach HURTOWYCH; specjalnie poleca w pelnym wyborze wyroby fa'alonej jednej chrześcijańskiej polskiej fabryki Kalinowski & Przepiórkowski „Noblesse” w Warszawie.
TYTONIE I CYGARA WSZYSTKICH RENOMOWANYCH FABRYK STAŁE SA NA SKŁADZIE i metalowe.
Portfele, portmonetki i woreczki—Cygarniczki bursztynowe, oraz gily największej polskiej fabryki J. Marchelski w Warszawie.

Zawiadomienie:
Z dniem 16 Sierpnia 1910 r. został przeniesiony skład mój z ulicy Dojazd № 27 na ulicę Mikołajewską Nr. 12 (dawniej Tylna)
Wydaje różne towary jako to:
Maszyny do szycia najlepszej konstrukcyi. w cenach konkurencyjnych Gramofony Wyzymaczki. Platery, Zegary scienee oraz wszelkie przedmioty gospodarstwa domowego
Za gotówkę i na raty tygodniowe.
Polecam się łaskawym w zgłedom Szanownej Publicznosci pozostaje z głębokim szacunkiem
Janas Haftka.
1639—20—7

Piękność to potęga 1749
na P I E G I, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczyściosci skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo malo. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane przez powagi lekarskie
MYDŁO ks KNEIPPA
z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietę. Bez tego podp. — falsyfikaty. Po 40 k. kawalek sprzed. wyszt. apt., skl. ap. i perfumerji.
Reprezentant M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5, tel. 91-07.

DLA KASZLĄCYCH i OSŁABIONYCH EKSTRAKT I KARMEŁKI „LELIWA”
W WARSZAWIE, ŻELNA 21 TEL. 59-59 SPRZEDAŻ: SIKLADACH APTEKACH I FARMACYACH WYSTĘPACIE SIĘ NIE NADAWAJĄC UWAGI NA MARKI FABRYK WYKONAJĄCYCH

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38—w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnoszeniem do domów. Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15; obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 25 Drobnie ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20 Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 procent drożej.